

Poelcapelle British Cemetery

Beschrijving Locatie

Gelegen langs de Brugseweg, ten W van huisnummer 210A, op ca. 1km ten NO van de kerk van Poelkapelle, in een bebouwde omgeving. Het landschap is er licht glooiend.

Beschrijving Relict

'Poelcappelle British Cemetery' werd ontworpen door Major Charles Holden als hoofdarchitect en Captain W. C. Von Berg als hulparchitect. De begraafplaats heeft een vierkant grondplan, met een oppervlakte van 22586m². Het terrein is licht glooiend en in verschillende niveaus aangelegd. De begraafplaats wordt omgeven door een rode bakstenen muur, afgedekt met witte deksteen. De begraafplaats ligt lager dan het straatniveau. Via een hoog poortgebouw, opgetrokken uit rode baksteen en afgewerkt met witte natuursteen, met rondboog en een smeedijzeren hekken, kan de begraafplaats via trapjes betreden worden. Bovenaan het toegangsgebouw staat 'Poelcapelle British Cemetery' te lezen, aan de zijkant '1919'. In het poortgebouw bevinden zich eveneens het registerkastje, de landplaten en de metalen CWGC-infoplaat. Een deel van dit gebouw fungeert als dienstgebouw. Het 'Cross of sacrifice', bij het binnenkomen links op een speciaal daartoe aangelegd plateau is van het type A. Erachter staan de 'special memorials'. Vlakbij, maar een niveau lager, staat de 'Stone of remembrance'. Deze gedenksteen staat middenin een verlaagd perk, waarvan de hoeken met cirkelvormige stenen motieven geaccentueerd zijn. Helemaal achteraan links op de begraafplaats is er een tweede, stenen dienstgebouw met een kleine plantenkwekerij en rechts een derde, houten dienstgebouw met een afvalhoop. Centraal tegen de rechtermuur zijn 2 schuilgebouwen in rode baksteen en witte natuursteen en 2 zitbanken in witte natuursteen aangebracht. Er bevinden zich op de begraafplaats 61 perken. Volgens het huidige register liggen er nu 7478 doden uit de Eerste Wereldoorlog en 1 dode (een Brit) uit de Tweede Wereldoorlog begraven, waarvan er 6231 doden niet meer geïdentificeerd konden worden. Voor 9 militairen, waarvan aangenomen wordt dat ze ergens onder een naamloos graf liggen, werd een 'special memorial' opgericht. Voor 27 andere doden, wiens graf na de oorlog niet meer teruggevonden kon worden, werd eveneens een 'special memorial' opgericht. Een 'duhallow block' vermeldt de begraafplaatsen waar deze vermisten oorspronkelijk begraven lagen. Wat de doden uit WOI betreft: er liggen 1042 geïdentificeerde en 5536 niet-geïdentificeerde doden uit het Verenigd Koninkrijk, 38 geïdentificeerde en 79 niet-geïdentificeerde doden uit Australië, 116 geïdentificeerde en 420 niet-geïdentificeerde doden uit Canada, 46 geïdentificeerde en 191 niet-geïdentificeerde doden uit Nieuw-Zeeland en tenslotte 5 geïdentificeerde en 5 niet-geïdentificeerde doden uit Zuid-Afrika.

Historische Achtergrond

Poelcapelle werd door de Duitsers op de Fransen veroverd tijdens de 'Eerste Slag bij Ieper', op 20 oktober 1914. Op 4 oktober 1917, tijdens de 'Derde Slag bij Ieper', slaagde de '11th Division' er in om het dorp te heroveren. Het dorp werd door de Britten in april 1918 opnieuw uit handen gegeven tijdens de terugtrekking naar Ieper toe. Belgische troepen heroverden het definitief op 28 september 1918. De gemeente telde na de oorlog meerdere Duitse militaire begraafplaatsen. Vlakbij Poelcapelle British Cemetery bevonden zich Poelcapelle East German Cemetery, door Duitsers tijdens de oorlog aangelegd, en Poelcapelle New German Cemetery, door Britse opgravingsploegen na de oorlog aangelegd. Poelcapelle British Cemetery ontstond na de oorlog (in 1919) door de concentratie van verspreide graven uit de omliggende slagvelden en door de ontruiming van kleine begraafplaatsen die naar hier werden overgebracht. Meer dan 80% van de doden die hier begraven liggen, konden niet meer geïdentificeerd worden. De overgrote meerderheid stierf in de tweede helft van 1917 en dan vooral in oktober (Derde Slag bij Ieper). Enkele perken (IA, VIA, VIIA, LI en LXI) bevatten ook veel graven met doden uit 1914 en 1915. De volgende begraafplaatsen werden ontruimd en naar hier overgebracht :

* HOUTHULST FOREST NEW MILITARY CEMETERY (Langemark) Deze begraafplaats bevond zich langs de weg Poelkapelle-Houthulst dicht bij de zuidkant van Houthulstbos. Hier lagen een aantal Franse militairen begraven en 21 militairen en 2 vliegeniers uit het Verenigd Koninkrijk die stierven in de winter 1917-1918.

* KEERSELAERE FRENCH CEMETERY (Sint-Juliaan) Op deze begraafplaats die door de Duitsers werd aangelegd op 800m ten W van Keerselare, lagen 29 Franse militairen, 5 Canadezen en 2 uit het Verenigd Koninkrijk die stierven in 1915.

* PILCKEM ROAD GERMAN CEMETERY (Langemark) Deze begraafplaats lag ten ZW van de brug over de Hanebeek en bevatte 13 militairen uit het Verenigd Koninkrijk en 1 uit Canada die door de Duitsers werden begraven in de periode 1914-1917.

* POELCAPELLE COMMUNAL CEMETERY (Poelkapelle) Het kerkhof van Poelkapelle bevatte 1 militair uit het Verenigd Koninkrijk gestorven in 1915.

* POELCAPELLE GERMAN CEMETERY N°.2 (Poelkapelle) Deze Duitse begraafplaats lag ten ZO van het dorp en bevatte de graven van 96 militairen uit het Verenigd Koninkrijk en Canada die stierven in 1914-1915.

* ST. JEAN CHURCHYARD (Sint-Jan) Op het kerkhof van Sint-Jan werden in 1915 44 militairen uit het Verenigd Koninkrijk begraven. De begraafplaats raakte tijdens latere gevechten volledig verwoest.

* STADEN FRENCH MILITARY CEMETERY (Staden) Deze Franse begraafplaats bevatte de graven van 80 Franse militairen en 1 officier van de 'Royal Air Force'.

* VIJFWEGEN GERMAN CEMETERY N°.1 (Vijfwegen) Deze Duitse begraafplaats dicht bij de spoorweghalte bevatte de stoffelijke overschotten van 3 militairen uit het Verenigd Koninkrijk die er door de Duitsers begraven werden. Op 'Poelcapelle British Cemetery' ligt John Condon begraven. Pte. Condon behoorde tot het '2nd Bn. Royal Irish Regiment'. Hij stierf als één van de velen van zijn bataljon op 24 mei 1915 in de omgeving van Mouse Trap Farm (ten Z van St.-Juliaan), ten gevolge van een Duitse gasaanval (Tweede Slag bij Ieper). Oorspronkelijk werd hij als onbekende begraven bij Railway Wood. In 1923 werd zijn stoffelijk overschot ontgraven, geïdentificeerd en hier herbegraven. Op zijn grafsteen staat "age 14". Recent historisch onderzoek doet vermoeden dat Condon vermoedelijk ouder was en dat hij bovendien niet onder deze grafsteen ligt.

Bron : onroerend erfgoed